

ECON3710/4710 – våren 2004

”Fasit” på stikkords form:

Oppgave 1

Definert for alder 0-1, 1-4 eller 0-5: qf/qm minus den qf/qm som man hadde i dagens rike land ved samme dødelighetsnivå, definert ved qm for alder 0-5. Ide: i) antar ikke-diskriminering hos oss, ii) sammenlikner med situasjon der det er omtrent samme relative betydning av infeksjonssykdommer (hvor det er aktuelt med diskriminering) vs medfødte defekter.

Oppgave 2

Signifikant negative effekt av utdanning og autonomi, ikke av inntekt – stemmer veldig bra med Caldwell’s klassiske artikkel om hva som påvirker IMR. Bloom et al har en artikkel om gravides bruk av helsetjenester som har samme hovedbudskap (men hvor inntekt er signifikant – noe de ikke lager noe nummer av). Hos Bloom: bevegelsesfrihet viktig, ikke de andre dimensjonene ved autonomi. (Autonomi er for øvrig påvirket av utdanning, kontakt med egen/oppvekst-familie, og om man bor med svigermor.)

Oppgave 3

- a) d er riktig. Dermed er også c riktig
- b) g og h er riktige

Oppgave 4

Grunn til å regne med (og det viser seg også å være riktig) at utdanning blant ”andre” kvinner bidrar. Mekanismer: sosial læring (eks ang prevensjon), sosial innflytelse (etteraper andres atferd), eller indirekte virkning ved at utdanningsnivået i samfunnet bidrar til å omforme dette (eks arbeidsmarked, kvinners autonomi) slik at det får konsekvenser for den enkelte (eks større alternativkostnader). Slike effekter fanges opp av hennes egen utdanning i en individnivåmodell fordi de som selv har høy utdanning også har relativt mange utdannede ”naboer”, men ikke hele. – Vesentlig sterkere total effekt av utdanning hvis også samfunnseffekten/spillovereffekten er med. (Har snakket/skrevet litt om problemene med å identifisere en slik effekt, men kan ikke vente noen forståelse av dette.)

Oppgave 5

Alle opprinnelig drevet fram av frykt for makrokonsekvenser av høy fruktbarhet, selv om alle (etter hvert) også har tatt opp i seg tankene fra Kairo 1994 om at mange fødsler er en belastning for familien selv, og at man skal få hjelp til å få det antall barn man vil ha (inkludert hjelp til sub/infekunde).

Annen likhet: Ut til den enkelte for å kontrollere/informere (Bangladesh: til kvinner på landsbygda som lider under liten frihet; Iran: til fattige i byene)

Forskjeller:

Kina: påvirker barnetallsønsker ved belønning/straff

Iran: svært svakt i denne retning

Bangladesh: indirekte ved å bevisstgjøre om muligheter til begrensning/få folk til å tenke over sin situasjon – kanskje over mot overtalelse.

(Spesielle religiøse hindringer i Iran, selvsagt.)

Oppgave 6

Ide hos Kravdal/Panayoutou/Heilig:

Større befolkning => mer behov for mat for eksempel => større område dyrkes (ekstensivering) eller mer produseres pr areal (intensivering). Sistnevnte kan oppnås ved en kombinasjon av: flere folk i arbeid på jordene, mer vann/gjødsel, bedre dyrkingsmetoder, andre plantesorter etc. Kapital til slik innsats kan komme fra at mange også finner annen slags arbeid som genererer en inntekt som kan ”pløyes inn i jordbruket” (tar ikke selv del i matproduksjonen, men kjøper mat). Hvilken vei som tas bestemmes av naturforhold, økonomiske ressurser i utgangspunktet, kunnskapsnivå, infrastruktur, lovverk etc..

Studentene har sett eksempler på at bef vekst under noen forhold kan bidra til for eksempel avskoging, mens det i andre tilfeller ikke skjer. (Avskogning => mindre genetisk mangfold, flom, erosjon) Andre mulige konsekvenser (hvis vi går ut over det som gjelder jordbruksproduksjonene): forsøling, erosjon, vannforurensing, luftforurensing.

Bongaarts er spesielt opptatt av CO₂ utslipp: Enkel klassisk I=PAT modell, som innebærer at utslipp essensielt er antall pers ganger utslipp pr pers. Sistnevnte er resultat av inntekt, energiforbruk i forhold til inntekt, og utslipp i forhold til energibruk. Antar at det er rimelig å tenke seg variasjon i en faktor mens de andre holdes konstant. Resultat: U-land vil snart bidra mer enn i-land, fordi den store bef.veksten kompenserer for den beskjedne inntekten. Kan vanskelig argumentere for mindre utslipp pr pers i fattige land. Det som lettest kan gjøres fra deres side (men vanskelig uansett) er å dempe bef.veksten. Mer rimelig i et større perspektiv: mindre utslipp pr pers i rike land, selvsagt

..